

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۸ / ۱۰ / ۱۳۹۱	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد در دی‌ماه سال ۱۳۹۱		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
الف	<p>معنی و مفهوم شعر و نثر</p> <p>ابیات و عبارات زیر را به نثر روان، بازگردانی کنید.</p> <p>۱- آوای خوش هزار تقدیم تو باد</p> <p>۲- باز رفتیم توی نخ گل‌دسته‌ها.</p> <p>۳- گرفتند زان پس دوال کمر</p> <p>۴- از شنیدن اسم شهر قند در دلم آب می‌شد.</p> <p>۵- گهی از بهر او خوابش زمیده</p> <p>۶- بوسه‌ل برخاست، نه تمام و بر خویشتن می‌ژکید.</p> <p>۷- امیر [مسعود] شبگیر، برنشست.</p> <p>۸- از گزند داسی دروگر وقت هیچ روینده را زنه‌ار نیست</p> <p>۹- یک قبضه‌ی خاک از روی جمله‌ی زمین برگرفت.</p> <p>۱۰- منت خدای را، عز و جل که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت.</p> <p>۱۱- کبوتران اشارت او را امام ساختند و راه بتافتند و صیاد بازگشت.</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۱۵</p> <p>۰/۱۵</p> <p>۰/۱۵</p> <p>۰/۱۷۵</p> <p>۰/۱۷۵</p> <p>۱</p> <p>۱</p>
ب	<p>واژگان</p> <p>معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.</p> <p>۱۲- باز زین و برگ را بر گرده‌ی گهرها و گرندها نهادند.</p> <p>۱۳- وزر و وبال این چه کار آید؟</p> <p>۱۴- از مضیق حیات درگذری</p> <p>۱۵- با تنهایی این کوه مراوده می‌کند.</p> <p>۱۶- فرض است فرمان بردن از حکم جلودار</p> <p>۱۷- استاد صورتگر تمثالی نیم رخ از شمایل ما بسازه.</p> <p>۱۸- زین نمط بیهوده می‌گفت آن شبان</p> <p>۱۹- زاغی از آن جا که فراغی گزید</p> <p>وسعت مُلک لامکان بینی</p> <p>گر تیغ بارد، گو بیارد، نیست دشوار</p> <p>گفت موسی: «با کی استت ای فلان؟»</p> <p>رخت خود از باغ به راغی کشید</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p>
پ	<p>خودآزمایی</p> <p>۲۰- عبارت زیر بیانگر کدام ویژگی دربار رضاخان است؟</p> <p>«تدین: آدم‌های بی‌ریخت و بدقواره‌ای مثل جان‌نثار، اجازه‌ی شرف‌یابی به خواب همایونی ندارند.»</p> <p>۲۱- معادل امروزی «کارزار» را در بیت «که چندین بییچم که اسفندیار / مگر سر بییچاند از کارزار» بنویسید.</p> <p>۲۲- از عبارت «مشتی رند را سیم دادند که سنگ زنند» چه پیامی را می‌توان استنباط کرد؟</p> <p>۲۳- منظور از «خسوف‌های کژخیم» در عبارت «خسوف‌های کژخیم شکوهش را به ستیز برمی‌خیزند» چیست؟</p> <p>۲۴- با توجه به بیت «جان‌گدازی اگر به آتش عشق / عشق را کیمیای جان بینی» شاعر چه چیزی را شرط دست‌یابی به کیمیای عشق می‌داند؟</p> <p>۲۵- در بیت زیر از درس «آفتاب وفا» منظور از «سر به مهر» چیست؟</p> <p>«این سر به مهر نامه، بدان مهربان رسان / کس را خبر مکن که کجا می‌فرستمت»</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۱۵</p> <p>۰/۱۵</p> <p>۰/۱۵</p> <p>۰/۱۵</p>
ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم		

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۸ / ۱۰ / ۱۳۹۱	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد در دی‌ماه سال ۱۳۹۱		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۰/۵	۲۶- با توجه به شعر «آفتاب، / خار و خس مزرعه‌ی چشم تو» چرا شاعر «آفتاب» را خار و خس چشم جانباز می‌داند؟	
۰/۲۵	دانش‌های ادبی ۲۷- کدام یک از آثار زیر دارای نثر مُرسَل است؟ الف) قابوس نامه / ب) کلیله و دمنه	ت
۰/۲۵	۲۸- عبارت زیر بیانگر شرح حال کدام نویسنده‌ی معاصر است؟ «از پرکارترین نویسندگان معاصر است. از او نزدیک به چهل‌وپنج اثر ادبی، اجتماعی، سیاسی و ترجمه به یادگار مانده است. نثر وی صریح، طنز گونه، کوتاه، نزدیک به زبان گفتار و توصیفی است.»	
۰/۲۵	۲۹- کتاب «بهارستان» به تقلید از کدام اثر نوشته شده است؟	
۰/۲۵	۳۰- متن زیر از درس «تپه‌ی برهانی» است؛ زاویه‌ی دید یا راوی داستان آن را بنویسید. «هوا گرگ‌ومیش بود که دوباره خوابیدم و از شدت ضعف، به خوابی شبیه بی‌هوشی فرورفتم.»	
۰/۲۵	۳۱- با توجه به شعر زیر از تاگور «فانوس» نماد چیست؟ «آنان که فانوسشان را / بر پشت می‌برند، / سایه‌هاشان پیش پایشان می‌افتد!»	
۰/۵	۳۲- در بیت «جانان من برخیز بر جولان برانیم / زان جا به جولان تا خط لبنان برانیم» جناس و نوع آن را مشخص کنید.	
۰/۵	۳۳- در بیت زیر «مشبه» و «مشبه‌به» را مشخص کنید. «زرین‌قبا، زره زن از ابر سحرگهی / کان جا چو پیک بسته قبا می‌فرستمت»	
۰/۷۵	۳۴- هر یک از آثار زیر از چه کسی است؟ الف) کلیدر / ب) چوب به دست‌های و زریل / پ) به قول پرستو	
۰/۵	درک مطلب ۳۵- منظور از «خامشی» در بیت «مردی به مردی دشنه بر بیداد بسته / در خامشی‌ها قامت فریاد بسته» چیست؟	ث
۰/۵	۳۶- در بیت زیر «خامی» و «سوخته» هر کدام برای بیان چه مفهومی به کار رفته‌اند؟ «عاقبت از خامی خود سوخته / رهروی کبک نیاموخته»	
۰/۵	۳۷- مصراع دوم بیت زیر از درس «نیاز روحانی» بیانگر چه مفهومی است؟ «کسی که وسعت او در جهان نمی‌گنجد / به خانه‌ی دل من، آمده است مهمانی!»	
۰/۵	۳۸- در بیت «تا نگردي بی‌خبر از جسم و جان / کی خبر یابی ز جانان یک زمان»، منظور از «بی‌خبر گشتن از جسم و جان» چیست؟	
۰/۵	۳۹- مقصود از «در باز کردن» در بیت زیر چیست؟ «هر که شدت حلقه‌ی در، زود برد خُقه‌ی زر / خاصه که در باز کنی، محرم دروازه شود»	
۰/۵	۴۰- کنایه‌ی به کار رفته در مصراع اول بیت زیر به چه معنا است؟ «گفت: ای موسی، دهانم دوختی / وز پشیمانسی تو جانم سوختی»	
ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم		

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۸ / ۱۰ / ۱۳۹۱	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد در دی‌ماه سال ۱۳۹۱		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
	۴۱- با توجه به عبارت زیر از درس «شبنم عشق» به سؤالات پاسخ دهید. «روزکی چند صبر کنید تا من بر این یک مشت خاک دست‌کاری قدرت بنمایم، تا شما در این آینه نقش‌های بوقلمون ببینید.» الف) «مشت خاک» بیانگر چه مفهومی است؟ ب) منظور از «نقش‌های بوقلمون» چیست؟	۰/۵
	۴۲- با توجه به عبارت «خدا / نه برای خورشید/ و نه برای زمین/ بلکه برای گل‌هایی که برایمان می‌فرستد،/ چشم‌به‌راه پاسخ است.» الف) مقصود از «گل‌ها» چیست؟ ب) کنایه‌ی به کار رفته در جمله‌ی پایانی بیانگر چه مفهومی است؟	۰/۵
ج	حفظ شعر ابیات زیر را کامل کنید. ۴۳- خیمه‌ی مزن بر در این کهنه رباط ۴۴- من اگر کام‌روا گشتم و خوشدل چه عجب ۴۵- بگذاشتند ما را در دیده آب ۴۶- ساقیا بده جامی زان شراب روحانی ۴۷- که اساسش همه بی‌موقع و بی‌بنیاد است بودم و این‌ها به زکاتم دادند گریان چو در قیامت، گناهکاران مرو از راه که آن خون دل فرهاد است	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	«باغ اندیشه‌تان شکوفه‌باران باد»	جمع نمره ۲۰

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	با تشکر از دقت نظر همکاران محترم، راهنمای زیر جهت هماهنگی و سادگی در تصحیح، خدمت شما ارائه می‌گردد بدیهی است به پاسخ‌های درست و مشابه نمره تعلق می‌گیرد.	
الف	معنی و مفهوم شعر و نثر	
۰/۲۵	۱- صدای زیبای بلبل را به تو تقدیم می‌کنم. (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۲- دوباره به فکر گل‌دسته‌ها افتادیم. (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۳- بعد از آن کمربندهای یکدیگر را گرفتند. (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۴- با شنیدن اسم شهر، بسیار خوشحال می‌شدم. (۰/۲۵)	
۰/۵	۵- گاهی به خاطر آن (برای مراقبت از آن) بی‌خواب شده (۰/۲۵) گاهی از خار آن دستش زخمی شده است. (۰/۲۵)	
۰/۵	۶- بوسه‌ها از جای خود بلند شد ولی نه کامل (۰/۲۵) و زیر لب غرولند می‌کرد. (۰/۲۵)	
۰/۵	۷- امیر [مسعود] صبح زود (۰/۲۵) سوار [بر اسب] شد. (۰/۲۵)	
۰/۷۵	۸- از آسیب زمان - که مانند داسی دروگر است - (۰/۲۵) هیچ موجودی (۰/۲۵) در امان نیست. (۰/۲۵)	
۰/۷۵	۹- یک مشت خاک (۰/۲۵) از روی همه‌ی زمین (۰/۲۵) برداشت. (۰/۲۵)	
۱	۱۰- ستایش مخصوص خداوند (۰/۲۵) توانا و عزیز و بزرگ است (۰/۲۵) که فرمان بردن از او باعث نزدیکی به او است (۰/۲۵) و شکر او موجب افزایش نعمت است. (۰/۲۵)	
۱	۱۱- کبوتران فرمان او را (۰/۲۵) راهنمای خود قرار دادند (۰/۲۵) و مسیرشان را تغییر دادند (۰/۲۵) و شکارچی برگشت. (۰/۲۵)	
ب	واژگان	
۲	۱۲- اسبی که رنگ او میان زرد و بور باشد. (۰/۲۵)	
	۱۳- عذاب، گرفتاری (۰/۲۵)	
	۱۴- تنگنا، کار سخت و دشوار (۰/۲۵)	
	۱۵- دوستی، رفت‌وآمد (۰/۲۵)	
	۱۶- واجب گردانیدن، تعیین کردن (۰/۲۵)	
	۱۷- صورت، چهره (۰/۲۵)	
	۱۸- روش، طریقه (۰/۲۵)	
	۱۹- صحرا، بیابان (صحرائی ، بیابانی) (۰/۲۵)	
پ	خودآزمایی	
۰/۲۵	۲۰- چاپلوسی و تملق‌درباری (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۲۱- جنگ، نبرد (۰/۲۵)	
۰/۵	۲۲- محبوبیت حسنگ یا پلیدی دشمنان (۰/۵)	
۰/۵	۲۳- حوادث ناگوار (۰/۵)	
۰/۵	۲۴- «جان‌گداختن در آتش عشق» یا اشاره به مصراع اول بیت مورد نظر (۰/۵)	
۰/۵	۲۵- محرمانه ، پنهان (۰/۵)	
۰/۵	۲۶- زیرا فروغ معنوی (بصیرت) چشم‌جانباز را بر آفتاب ترجیح می‌دهد. (یا هر پاسخ مشابه دیگر) (۰/۵)	
	«ادامه در صفحه‌ی دوم»	

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۸ / ۱۰ / ۱۳۹۱
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد در دی ماه سال ۱۳۹۱		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
ت	دانش‌های ادبی	
	۲۷- الف یا قابوس نامه (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۲۸- جلال آل احمد (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۲۹- گلستان (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۳۰- اوّل شخص یا من (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۳۱- حق، حقیقت و روشنایی (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۳۲- جولان - جولان (۰/۲۵) جناس تام (۰/۲۵)	۰/۵
	۳۳- مشبه: «ت» در می فرستمت (تو) (۰/۲۵) مشبه به: بیک یا بیک بسته قبا (۰/۲۵)	۰/۵
	۳۴- الف) محمود دولت‌آبادی (۰/۲۵) ب) غلامحسین ساعدی (گوهر مراد) (۰/۲۵) پ) قیصر امین‌پور (۰/۲۵)	۰/۷۵
ث	درک مطلب	
	۳۵- دوران خفقان، دوران پیش از انقلاب اسلامی (۰/۵)	۰/۵
	۳۶- خامی: بی‌تجربگی (۰/۲۵) سوخته: دچار زیان شده، به مشکل برخورد کرده (۰/۲۵)	۰/۵
	۳۷- مهر او بر دل من نشسته است؛ به او علاقمند شده‌ام، دوستش دارم. (۰/۵)	۰/۵
	۳۸- مردن، فنا فی‌الله، جدایی از تعلّقات (یا هر پاسخ مشابه دیگر) (۰/۵)	۰/۵
	۳۹- پذیرفتن، توجّه کردن (۰/۵)	۰/۵
	۴۰- ساکت کردی، خاموش کردی (۰/۵)	۰/۵
	۴۱- الف: جسم انسان، قالب انسان که از گل ساخته شده بود. (۰/۲۵) ب: جلوه‌های گوناگون یا رنگارنگ (۰/۲۵)	۰/۵
	۴۲- الف: نعمت‌ها یا عشق و محبّت (۰/۲۵) یا هر پاسخ مناسب دیگر ب: منتظر است (۰/۲۵)	۰/۵
ج	حفظ شعر	
	۴۳- انس (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۴۴- مستحق (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۴۵- حسرت (۰/۲۵) چشم (۰/۲۵)	۰/۵
	۴۶- تا دمی بر آسایم زین حجاب ظلمانی (۰/۵)	۰/۵
	۴۷- گر پُر از لاله‌ی سیراب بود دامن کوه (۰/۵)	۰/۵
	همکاران گرامی، خسته نباشید!	جمع نمره
		۲۰